

ПЕРШИЙ ОГЛЯД ТОРГІВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ, 19 І 21 КВІТНЯ 2016 РОКУ

ВСТУПНА ЗАЯВА УКРАЇНИ

Пане Голово, вельмишановний учасник обговорення пане Посол Вінзап, шановні делегати, пані та панове!

1. Для мене велике задоволення представляти Україну на її першому Огляді торговельної політики у СОТ. Україна вважає цей Огляд можливістю підвищити обізнаність членів СОТ із змінами, які відбулись у зовнішньоторговельному режимі після вступу в СОТ у 2008 році і, що важливіше, після Революції гідності в 2013 році, а також до проблем, з якими стикається Україна.
2. Насамперед дозвольте мені висловити нашу щирю вдячність команді Секретаріату СОТ за їхню роботу і ту допомогу, яку вони надавали нам в ході підготовки нашого першого огляду. Я хотіла би також подякувати всім членам СОТ за активну участь у цьому процесі. Дякуємо вам за інтерес; ми вже дали відповіді на всі питання, подані за два тижні до початку сьогоднішнього засідання, і докладемо всіх зусиль, щоб якнайшвидше відповісти на додаткові запитання, що надійшли після крайнього терміну. Кількість поданих запитань переконує нас у тому, що члени СОТ цікавляться прогресом, досягнутим Україною в реформуванні свого торговельного режиму, і підтримують цей прогрес.

Вступ

3. Наш Уряд визнає важливість торгівлі та торговельної політики в економічному й соціальному розвитку країни та підтверджує повну відданість України міжнародним правилам і принципам, втіленим в угодах СОТ. Незважаючи на різного роду регіональні, внутрішні, економічні й політичні проблеми, Україна докладає всіх зусиль для подальшого реформування торгівлі та інвестиційного режиму у відповідності з правилами СОТ з метою створення більш сприятливого бізнесового середовища.
4. За останні кілька років наша країна пройшла через надзвичайні події, в тому числі важку економічну та торгову кризу, головним чином через окупацію Криму, військову агресію в деяких районах Донецької та Луганської областей України, подальшу втрату

виробничих потужностей у зоні конфлікту разом із торговельною агресією одного з основних регіональних торгових партнерів.

5. Незважаючи на всі ці політичні та економічні труднощі, наша держава постійно розбудовує відкриту ринкову економіку, зміцнюючи верховенство закону та підвищуючи прозорість з метою досягнення макроекономічної стабільності та стійкого зростання.
6. У період, що минув після вступу в СОТ, ми запровадили нові Митний і Податковий Кодекси, досягли істотного поступу в гармонізації умов України з міжнародними стандартами, системами сертифікації, а також із санітарними і фітосанітарними вимогами. Ми поліпшили режим захисту інтелектуальної власності в Україні. Крім того, ми реформувати систему державних закупівель відповідно до переглянутої Угоди СОТ про державні закупівлі.
7. У 2015 році Україна ратифікувала Угоду СОТ про спрощення процедур торгівлі й подала до СОТ відповідне повідомлення. У березні 2016 року подала документ про прийняття Протоколу про внесення змін до Угоди СОТ про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС). Буквально вчора Україна подала до СОТ документ про приєднання до Угоди СОТ про державні закупівлі.
8. З метою поглиблення інтеграції та зміцнення співпраці з провідними торговими партнерами Україна уклала угоди про вільну торгівлю з ЄАВТ (Ісландія, Ліхтенштейн, Норвегія та Швейцарія), країнами СНД, Чорногорією та Європейським Союзом. Ми недавно завершили переговори щодо угоди про вільну торгівлю з Канадою і зараз ведемо переговори щодо угод про вільну торгівлю з Ізраїлем і Туреччиною.
9. Наш Уряд, як і раніше, зосереджується на поглибленні економічних реформ і лібералізації ринку, підвищенні рівня життя, інтеграції в регіональні і глобальні ланцюги доданої вартості і розвитку унікальних промислових, сільськогосподарських, науково-технічних, інтелектуальних і культурних можливостей і потенціалу України.
10. Для досягнення цих цілей Україна вже почала широкомасштабні реформи, які охоплюють судову систему, правоохоронні органи, державну службу, державні підприємства, систему технічного регулювання, податковий та митний режими. Основними принципами, що лежать в основі нашої економічної реформи та майбутнього розвитку України, є верховенство закону, добросовісна конкуренція, нетерпимість до корупції, захист прав приватної власності та невеликий, але

ефективний апарат державного управління. Український уряд прагне здійснити реформи з метою подальшого поліпшення бізнесового та інвестиційного клімату.

Макроекономічний огляд

11. Що стосується макроекономічної ситуації в Україні, з моменту вступу в СОТ в Україні переважали негативні тенденції, в основному через її значну вразливість до зовнішньоекономічних умов і низький попит на внутрішньому ринку. У 2014–2015 роках країна вступила в ще глибшу кризу. Це було пов'язано з падінням зовнішнього попиту на товари українського експорту, зниженням інвестицій і зменшенням внутрішнього споживчого попиту. Окупація Автономної Республіки Крим та військова агресія в деяких районах Донецької і Луганської областей призвели до подальшого погіршення основних макроекономічних показників України. В результаті ВВП скоротився в 2014 році на 6,6 % і в 2015 році – на 9,9 %. Проте у кінці 2015 року ми бачили перші ознаки макроекономічної стабілізації і тому прогнозуємо, що ВВП зросте в 2016 році на 1 %, в 2017 році – на 3 % і в період 2018–2019 років зростатиме приблизно на 4 % на рік, згідно з позитивним сценарієм Уряду.
12. Обсяг промислового виробництва знизився в 2014 році на 10,1 % і в 2015 році – на 13,0 % через міжгалузеві й логістичні проблеми й значну втрату виробничих потужностей на сході України, низький зовнішній попит, погіршений торговельними обмеженнями Російської Федерації, і несприятливі ціни на основні товари на світових ринках.
13. Крім того, економіка України характеризується високою залежністю від показників експорту. У 2015 році вартість експортних і імпортних потоків України значно знизилася – на 26,8 % в порівнянні з 2014 роком. Експорт скоротився з 64,1 млрд доларів в 2014 році до 46,6 млрд доларів в 2015 році. Імпорт знизився з 65,2 млрд доларів в 2014 році до 47,7 млрд доларів в 2015 році. Ці цифри не включають окуповані Автономну Республіку Крим і м. Севастополь та зону конфлікту у деяких частинах сходу України.
14. У 2015 році Україна експортувала товари і послуги в 210 країн. П'ятьма найбільшими торговими партнерами України були Європейський Союз, Російська Федерація, Туреччина, Китай і Єгипет. На ці країни разом припадало понад 60 % всього експорту. З іншої сторони, географія експорту України розширюється на багато нових країн і пунктів призначення.

15. Основними статтями експорту України є сільськогосподарські продукти і продукти харчування, продукція металургії й руди, продукція хімічної та легкої промисловості, деревина та папір. У 2015 році експорт товарів склав 84,7 % від загального обсягу експорту України.
16. Хоча експорт сільськогосподарської продукції України також зазнав впливу негативних чинників і тенденцій, йому сприяли високий урожай і лібералізація доступу на ринок ЄС. У 2015 році на сільськогосподарську продукцію припадало 38,3 % експорту України. Зараз уряд впроваджує структурну реформу сільського господарства, яка орієнтована на майбутню розробку комплексних змін до законодавства та нормативних передумов, спрямованих на створення основи для різкого якісного росту. Ця система включає: вирішення питання приватної власності на сільськогосподарські землі; систему податкового стимулювання для розвитку галузі переробки сільськогосподарської продукції та інформаційних технологій для аграрної сфери (агро-ІТ); програму системних заходів по просуванню українських товарів на перспективні зовнішні ринки; програму захисту родючості ґрунтів і питання екологічної безпеки; діючу програму розвитку сільськогосподарської кооперації. Крім цього, ми приводимо у повну відповідність з європейськими вимогами свою нинішню систему забезпечення безпеки та якості харчових продуктів нового покоління.
17. Структура експорту послуг залишається в основному незмінною з моменту вступу України в СОТ: основні статті експорту послуг – транспортні послуги, телекомунікаційні, комп'ютерні послуги та послуги інформаційних технологій, переробка матеріальних ресурсів і бізнес-послуги. Незважаючи на політичну і економічну ситуацію в країні, сектор послуг інформаційних технологій і розробки програмного забезпечення зростає з кожним роком і продовжує ставати важливим чинником економічної стабільності, зайнятості та торгівлі. Кількість фахівців з інформаційних технологій в Україні – одна з найбільших і з найвищими темпами зростання в Європі.
18. У 2015 році відбулося деяке поліпшення основних показників економічного розвитку завдяки поступовому відновленню виробничої діяльності. У 2015 році в торговельному балансі України зафіксований профіцит у розмірі 5 млрд доларів. У балансі торгівлі товарами зафіксований профіцит к розмірі 0,6 млрд доларів в порівнянні з дефіцитом 0,527 млрд доларів в 2014 році.

Дерегуляція

19. Деретуляція в даний час є одним з головних пріоритетів для уряду України. Її кінцева мета – створити сприятливі умови для розвитку бізнесу і збільшити приплив іноземних інвестицій в Україну. За період, що минув після вступу в СОТ, Україна вже поліпшила своє місце в рейтингу Світового банку “Doing Business” («Ведення бізнесу») на 43 позиції.
20. Зокрема, в 2014–2015 роках було різко зменшено регуляторне втручання, зокрема, в таких областях:
- кількість різного роду дозвільних документів було скорочено вдвічі;
 - кількість видів діяльності, що підлягають ліцензуванню, було скорочено на третину;
 - було скасовано обов'язкову сертифікацію для 90 % продукції, в тому числі обов'язкову сертифікацію нових автомобілів;
 - було скасовано карантинні сертифікати, а терміни видачі фітосанітарних сертифікатів було значно скорочено;
 - кількість необхідних адміністративних послуг було скорочено з 3000 до 500, по всій країні було відкрито більше 600 центрів адмінпослуг за принципом "єдиного вікна", було запущено новий державний портал електронних послуг (www.poslugy.gov.ua) з метою поліпшення якості, оперативності та прозорості взаємодії між бізнесом і державними органами;
 - було реалізовано онлайнкову реєстрацію бізнесу, якає займає всього два дні.
21. Уряд прийняв План дій з дерегуляції, спрямований на подальше усунення надмірного регулювання та адміністративного тягаря, поліпшення технічних регламентів і процедур ліцензування, спрощення митного і податкового регулювання та викорінення корупції. Крім того, Уряд ухвалив дорожню карту “Doing Business-2017“, в якому передбачено 57 кроків, які дозволили б Україні зайняти в цьому рейтингу місце серед перших 50-ти країн у 2016 році і серед перших 30-ти – в 2017 році.
22. З метою сприяння реформам і процесу дерегуляції були створені Better Regulation Delivery Office (Офіс ефективного регулювання) та Рада бізнес-омбудсмена. Офіс ефективного регулювання (BRDO) є незалежною неурядовою організацією, яка працює у співробітництві з підприємствами, різними міністерствами та відомствами для вирішення проблемних питань регуляторного середовища з метою усунення бар'єрів для бізнесу та стимулювання економічного зростання України.

Податкова та митна реформи

23. Для створення більш сприятливого податкового середовища, Уряд України ставить за мету створити нову податкову систему, засновану на принципах узгодженості, прозорості, нейтральності, відповідальності, платоспроможності, інвестиційної привабливості та ефективності. Зокрема, нова податкова реформа знижує податкове навантаження на фонд заробітної плати, створює компаніям податкові стимули для виходу з тіньової економіки, спрощує податкове законодавство та створює рівні конкурентні умови для підприємницької діяльності за рахунок усунення будь-яких податкових преференцій.
24. Як уже згадувалося, Україна прийняла нові Митний і Податковий Кодекси, які враховують зарубіжний передовий досвід.
25. Кількість податків і зборів було скорочено, їхні ставки – знижено, наприклад, в 2016 році податок на фонд заробітної плати скорочено майже вдвічі – з 41% до 22%. Було запроваджено прозору систему електронного адміністрування ПДВ і акцизу на паливо, що усуває можливості для шахрайства та ухилення від сплати податків. Крім того, в 2015 році було вирішено давню проблему заборгованості по відшкодуванню ПДВ.

Реформа державних підприємств

26. У 2015 році Україна розпочала значні реформи державних підприємств з тим, щоб створити здорову і прозору систему управління державними підприємствами за допомогою впровадження зарубіжного передового досвіду, підвищення ефективності державних підприємств, поліпшення їхнього корпоративного управління і залучення інвестицій. Реформа включає в себе два основних напрямки: підвищення ефективності держпідприємств і приватизацію нестратегічних держпідприємств.
27. Станом на 2016 рік програма Уряду передбачає прозору й відкриту приватизацію більш як 300 державних підприємств.

Реформа системи державних закупівель

28. Метою реформи державних закупівель в Україні є створення прозорої, недискримінаційної, некорумпованої системи, яку було б легко контролювати.
29. Україна внесла в своє законодавство про державні закупівлі всі поправки, необхідні для його приведення у відповідність з Угодою СОТ про державні закупівлі та Директивами ЄС з питань державних закупівель. 1-го квітня 2016 року новий Закон «Про державні закупівлі» набув чинності для центральних органів виконавчої влади, у

зв'язку з чим вони перейшли на електронну систему державних закупівель "Prozorro"; починаючи з 1-го серпня 2016 року всі процедури державних закупівель будуть здійснюватися через "Prozorro" та електронні оголошення.

30. Як зазначалося раніше, завершивши всі внутрішні процедури ратифікації щодо Угоди СОТ про державні закупівлі, 18 квітня 2016 року Україна подала в СОТ документ про приєднання до цієї Угоди.
31. Україна вважає, що участь в Угоді СОТ про державні закупівлі допоможе Україні в подальшому зміцненні належного врядування в сфері державних закупівель, ліквідації корупції, підвищенні прозорості практики державних закупівель та модернізації відповідних процесів.

Реформа системи технічного регулювання

32. Україна привела своє законодавство у відповідність з усіма основними положеннями Угоди СОТ про технічні бар'єри в торгівлі, в тому числі з її вимогами щодо процедур і прозорості.
33. Станом на 2015 рік обов'язкової сертифікації харчових продуктів, за винятком тютюнових виробів, більше не існує, а до 2018 року режим сертифікації буде замінено процедурою оцінки відповідності.

Основна мета майбутніх реформ системи технічного регулювання – перехід від пострадянської системи стандартизації, заснованої на обтяжливих міждержавних стандартах (ГОСТ) до системи, заснованої на новітніх нормативних актах, стандартах і методах оцінки відповідності, які у більшій мірі сприяють лібералізації торгівлі. Основні завдання, що стоять перед нами полягають в узгодженні системи з міжнародними та європейськими вимогами, розробка і впровадження нових технічних регламентів, створення електронної бази даних.

Торговельні аспекти прав інтелектуальної власності

34. В сфері пов'язаних з торгівлею прав інтелектуальної власності (ПІВ) Україна прагне в повній мірі дотримуватися положень Угоди ТРІПС. Україна прийняла належні поправки до відповідних законів і нормативних актів в сфері інтелектуальної власності, а також до Цивільного, Кримінального та Митного Кодексів з метою завершення формування правової бази України щодо ПІВ.
35. Основні завдання, що стоять перед Урядом, – забезпечити повну відповідність вимогам щодо інтелектуальної власності, що містяться в Угоді про поглиблену та

всеосяжну зону вільної торгівлі між Україною та ЄС (DCFTA), поліпшити систему колективного управління авторськими правами, зменшити піратство програмного забезпечення в державних установах і вести боротьбу з піратством в мережі Інтернет.

36. Україна розуміє, що реформи в сфері інтелектуальної власності передбачають більш ефективне виконання стандартів СОТ, зокрема, положень частини III Угоди ТРІПС щодо цивільних, правових і адміністративних процедур, засобів правового захисту, запобіжних заходів і кримінальних процедур, а також імплементацію відповідних положень DCFTA.

Висновки

37. Україна знаходиться на шляху макроекономічної стабілізації та структурних реформ. Уряд України розпочав безпрецедентні структурні реформи з метою створення надійної платформи для майбутнього сталого зростання.

38. Ми сповнені рішучості успішно проводити подальші реформи для розширення торгівлі та інвестицій. Розбудова експортного потенціалу та інтеграція в регіональні та глобальні ланцюги вартості будуть серед головних пріоритетів уряду.

39. На закінчення підкреслюю, що Україна підтверджує свою відданість відкритій торговельній політиці, повному дотриманню принципів і правил СОТ, спрощенню процедур торгівлі та глибшій і ширшій співпраці з нашими торговими партнерами по СОТ.

40. Нарешті, я хотіла би сказати, що наша делегація очікує продуктивного і конструктивного огляду торговельної політики протягом наступних днів в конструктивному діалозі з нашим учасником обговорення, паном Послом Вінзапом, а також з іншими членами СОТ. Ваш внесок буде особливо цінний для нас зараз, коли ми плануємо свої майбутні реформи.

41. Дякую!